

NORGES HØYESTERETT

Den 4. september 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Indreberg, Webster og Kallerud i

HR-2017-1682-U, (sak nr. 2017/1420), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Christian Flemmen Johansen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse om delvis avvisning av anke over straffedom.
- (2) Stavanger tingrett avsa 4. januar 2017 dom med slik domsslutning:

"1. A, født 00.00.1971, frifinnes for tiltalens post I, II, III a, III b, IV a og d, V, VII og VIII.

2. A dømmes for overtredelse av

- **merverdiavgiftsloven § 21-4 første ledd jf. straffeloven § 270 jf. § 271 (ett tilfelle)**
- **merverdiavgiftsloven § 21-4 andre ledd andre straffalternativ (ett tilfelle)**
- **merverdiavgiftsloven § 21-4 andre ledd første straffalternativ (ett tilfelle)**
- **straffeloven (1902) § 276 jf. § 275 første ledd jf. annet ledd (fire tilfeller)**
- **bokføringsloven § 15 første ledd første punktum (fem tilfeller)**
- **straffeloven (1902) § 227 første straffalternativ (ett tilfelle)**

til fengsel i 3 – tre – år og 2 – to – måneder, jf. straffeloven (1902) § 62. Det gjøres et fradrag for utholdt varetekt med 441 – firehundreogførtien – dager, jf. straffeloven (2005) § 83.

3. A dømmes til tap av rett til å drive selvstendig næringsvirksomhet herunder å være daglig leder eller inneha annen ledende stilling i noe

selskap, og retten til å sitte i noe selskaps styre på ubestemt tid, jf. straffeloven (1902) § 29 jf. § 33 a.

- 4. A dømmes til å betale 670 000 – sekshundreogsyttitusen – kroner i skadeerstatning til Staten ved Skatt Vest innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.**
- 5. A dømmes i medhold av straffeloven § 34 til å tåle inndragning av 2 000 000 – to millioner – kroner."**

- (3) A erklærte 20. januar 2017 anke over samtlige poster han var domfelt for. Anken omfattet også "samtlige sivile krav, inndragningskravet, det idømte næringsforbudet og saksomkostningskravet". Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, straffutmålingen og saksbehandlingen. Som saksbehandlingsfeil ble det gjort gjeldende brudd på straffeprosessloven §§ 293 og 294; at saken ikke var tilstrekkelig opplyst for tingretten og at tiltalte ikke hadde fått anledning til å føre nødvendige bevis.
- (4) Samtidig som anken ble inngitt varslet forsvareren om at det ville komme støtteskriv "primomars 2017". Påtalemyndigheten satte frist for støtteskriv til 30. april 2017. Fristen ble deretter utsatt til 8. mai etter begjæring fra forsvareren. I e-post 8. mai 2017 ba forsvareren om ytterligere fristutsettelse som følge av domfeltes sykdom. Saken ble deretter oversendt lagmannsretten, som etter ytterligere begjæring om fristutsettelse mottok støtteskriv 27. juni 2017. Av støtteskrivet fremkom at anken skal forstås slik at den prinsipielt gjelder saksbehandlingen og det ble gitt en nærmere begrunnelse for denne del av anken. Videre gis uttrykk for at domfelte "subsidiært anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, straffutmålingen, de sivile krav, næringsforbudet og saksomkostningskravet". Denne delen av anken ble ikke begrunnet. På grunn av domfeltes helsetilstand ba forsvareren om at det ble satt ny frist for inngivelse av støtteskriv til anken over realiteten, dersom saksbehandlingsanken ikke ble tatt til følge.
- (5) Ved Gulating lagmannsretts beslutning og kjennelse 4. juli 2017 ble anken fra A over saksbehandlingen fremmet til ankeforhandling. Den subsidiære anken ble avvist.
- (6) A begjærte 18. juli 2017 omgjøring av avvisningskjennelsen, subsidiært anket han til Høyesterett. Gulating lagmannsrett fant 18. august 2017 ikke grunnlag for å omgjøre kjennelsen om avvisning.
- (7) A har dermed anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er i korte trekk anført at avvisningskjennelsen innebærer at A ikke på noe tidspunkt har hatt anledning til å forberede sitt forsvar og sikre sakens opplysning. Han skulle derfor vært gitt en lengre frist for å inngi støtteskriv. At han ikke fikk innvilget dette, utgjør en saksbehandlingsfeil som må lede til opphevelse av kjennelsen.
- (8) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle. Det er i korte trekk anført at forsvareren har hatt god tid til å inngi støtteskriv til lagmannsretten, og at det ikke er fremkommet noe i anken som tilsier at lagmannsrettens kjennelse bør endres.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at saken gjelder delvis avvisning av en anke hvor utvalget har full kompetanse.
- (10) Lagmannsretten ga denne begrunnelsen for å avvise deler av domfeltes anke:

"Når det gjelder den subsidiære anken, er den ikke nærmere begrunnet til tross for at forsvarer har hatt mer enn 5 måneder til å begrunne denne nærmere. Forsvareren bistod siktede under hovedforhandlingen i tingretten, og hadde i tillegg en medforsvarer, advokat Håkon Juul Hassel. Han skulle således være godt kjent med sakens problemstillinger, og eventuelle svakheter med dommen som gir grunnlag for anke. Ankefristen er som kjent for forsvareren to uker.

Med bakgrunn i at den subsidiære anken ikke er nærmere begrunnet til tross for at forsvareren har hatt god tid til å utforme en begrunnet anke i støtteskriv, er lagmannsretten kommet til at denne delen av anken blir å avvise. Den tilfredsstillende ikke kriteriene til innholdet i en anke som gjør det mulig for lagmannsretten å prøve, jf. strpl. § 314."

- (11) Etter straffeprosessloven § 314 er det bare ved anke over saksbehandlingen at det kreves en nærmere spesifisering av ankegrunnen, se første ledd nr. 3. For andre ankegrunner kan det ikke kreves noen nærmere begrunnelse. Ved angrep på lovanvendelsen *bør* det angis hvilken feil anken grunnes på, se § 314 andre ledd, men det er ikke aktuelt i saken her.
- (12) Lagmannsretten hadde på denne bakgrunn ikke anledning til å *avvise* de deler av domfeltes anke hvor det ikke kreves noen nærmere begrunnelse. Kjennelsen om å avvise den subsidiære anken må etter dette oppheves.
- (13) Utvalget vil tilføye at domfelte som nevnt blant annet har anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Etter straffeprosessloven § 326 første ledd skal retten da først prøve spørsmålet om henvisning av bevisanken, såfremt den ikke finner at det er grunnlag for å oppheve dommen eller frifinne domfelte uten ankeforhandling, jf. § 322. Dette gjelder også om det i støtteskrivet er anført at det prinsipielt ankes over saksbehandlingen, slik som her. Dersom bevisanken skulle bli henvist til ankeforhandling, skal saksbehandlingsanken bare behandles hvis bevisanken blir trukket tilbake eller avvist, jf. § 326 andre ledd.
- (14) Forsvarerens anførsler knyttet til at det skulle vært gitt ytterligere fristutsettelse, er det ikke nødvendig for ankeutvalget å ta stilling til.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Gulating lagmannsretts kjennelse oppheves.

Bergljot Webster
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: